

ΖΟΥΛΦΙ ΛΙΒΑΝΕΛΙ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗΚΕ ΤΟ ΕΝΑ ΠΕΜΠΤΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ **Page:** 1,15 **Published at:** 11-02-2023
Author: **Surface:** 684.25 cm² **Circulation:** 14860
Subjects:

ΖΟΥΛΦΙ ΛΙΒΑΝΕΛΙ **ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗΚΕ ΤΟ ΕΝΑ** **ΠΕΜΠΤΟ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

ΣΕΛΙΔΑ 15

«Έκρηξη καλοσύνης» στην Τουρκία

*Ο Ζουλφί Λιβανελί μιλάει στην «Κ»
στον απόηχο του καταστροφικού σεισμού*

Της **ΜΑΡΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ**

«**Ως λαός** περνάμε έναν μεγάλο πόνο. Λέγεται ότι ακόμη υπάρχουν πάνω από εκατό χιλιάδες άνθρωποι κάτω από τα ερείπια. Η ιστορική Antakya (Αντιόχεια) σχεδόν σβήστηκε από τον χάρτη», λέει στην «Κ» ο Ζουλφί Λιβανελί, ο Τούρκος μουσικός, συγγραφέας, σκηνοθέτης και σεναριογράφος, που στα 76 χρόνια του παραμένει δυναμικά παρών ως καλλιτέχνης αλλά και ως ακτιβιστής.

Είναι γνωστό ότι ο Λιβανελί – αγαπημένος συνεργάτης του Μίκη Θεοδωράκη, φίλος της Ελλάδας και υπέρμαχος της δημοκρατίας – δεν μετράει τα λόγια του ούτε όταν σχολιάζει την πολιτική κατάσταση στην Τουρκία ούτε όταν τραγουδά. Στις συναυλίες του, που συγκεντρώνουν ένα ευρύτατο κοινό κι έχουν απήχηση πέρα από γενιές και σύνορα, ερμηνεύει τα τραγούδια του που, όπως λέει ο ίδιος, «μεταφέρουν τα τελευταία 50 χρόνια της τουρκικής πολιτικής ιστορίας». Ως συγγραφέας και μάλιστα επιτυχημένος –έχει μεταφραστεί σε 37 γλώσσες, και στην Ελλάδα κυκλοφόρησε πρόσφατα το βιβλίο του «Ο ψαράς κι ο γιος του» (εκδ. Πατάκη)– θεωρεί ότι τόσο τα λόγια του όσο και οι σιωπές του έχουν σημασία, γι' αυτό δεν μπορεί να εφσουχάζει.

Με αφορμή τα πρόσφατα τραγικά γεγονότα που συγκλόνισαν την Τουρκία κι ολόκληρο τον κόσμο, αναζητήσαμε τον κ. Λιβανελί στην Κωνσταντινούπολη όπου ζει. Σε μια πρόσφατη συνέντευξη του στην εφημερίδα Financial Times είχε πει ότι «η Τουρκία είναι μια χώρα που ζει σε διαρκές λυκόφως». Πώς βλέπει όμως την παρούσα κατάσταση;

«Η εκδήλωση δύο χωριστών σεισμών αυτού του μεγέθους δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία του κόσμου, λένε οι ειδικοί», μας απαντά. «Το ένα πέμπτο της χώρας καταστράφηκε. Συγγενείς και αγαπημένα μας πρόσωπα έχουν πεθάνει. Στην οικονομική και κυβερνητική κρίση που ήδη βιώναμε, έχουμε δεχθεί ακόμη ένα

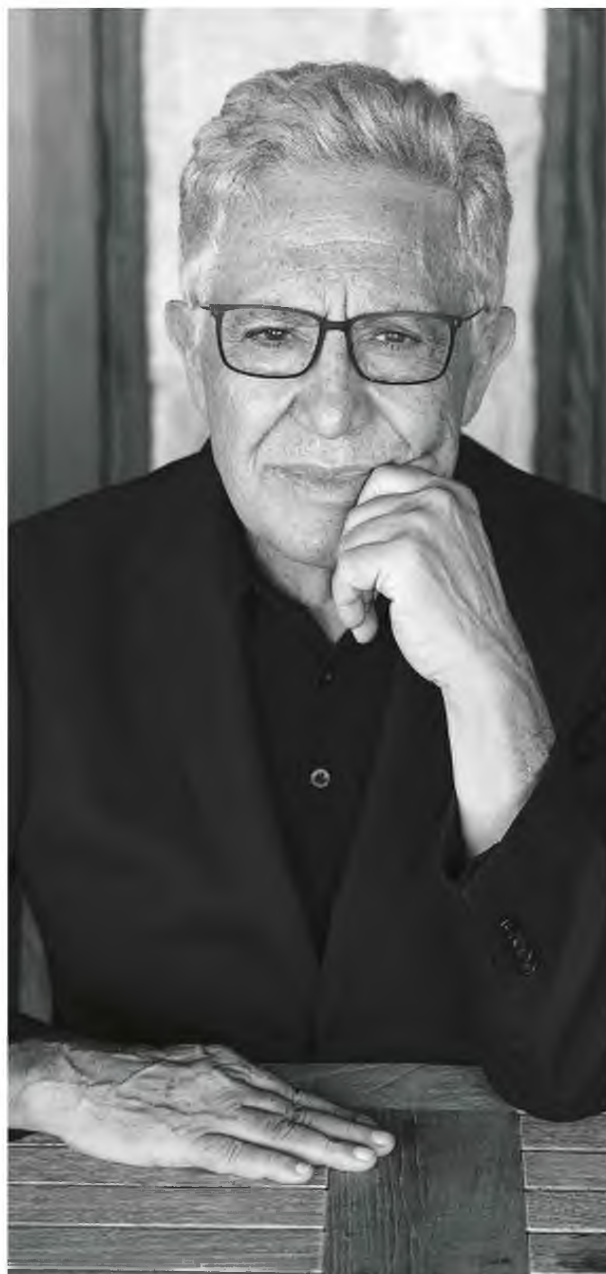
μεγάλο πλήγμα. Όπως όλοι καταλαβαίνουν, η διοίκηση άργησε πολύ στην παρέμβαση της. Υπάρχουν ακόμη μεγάλες ελλείψεις. Ο Ερντογάν είναι ο Ερντογάν που πάντα γνωρίζαμε. Στο μεταξύ, η μεγάλη παρηγορία ήταν η αλληλεγγύη, ιδιαίτερα από τους Έλληνες φίλους μας. Η σκληρή δουλειά των ελληνικών ομάδων, η φιλία που εκδηλώνεται σε όλα τα ελληνικά ΜΜΕ, το μήνυμα του πρωθυπουργού, επηρέασαν βαθιά εκατομμύρια ανθρώπους».

Στην οικονομική και κυβερνητική κρίση που ήδη βιώναμε, έχουμε δεχθεί ακόμη ένα μεγάλο πλήγμα.

Ένα από τα tweets που δημοσίευσε χθες το βράδυ έγραφε: «Καλοί άνθρωποι και αδίστακτα τσακάλια ζουν μαζί σε αυτή τη χώρα». Τα σχόλιά του δεν περνούν απαρατήρητα εντός κι εκτός Τουρκίας, επειδή ο Λιβανελί είναι μία από τις πιο εξέχουσες προσωπικότητες της πατρίδας του. Συγκινημένος μιλάει για τις ανθρωπιστικές κινήσεις που έχουν αγκαλιάσει τη χώρα, η οποία βιώνει αυτό που ο ίδιος ονομάζει «η έκρηξη της καλοσύνης».

Ωστόσο διευκρινίζει: «Η αντίθεση ανάμεσα στα άκρα είναι πραγματικότητα στην Τουρκία. Εκατομμύρια άνθρωποι που κινητοποιήθηκαν για να μας στηρίξουν κάνουν μια εξαιρετική προσπάθεια, ενώ την ίδια στιγμή κάποιοι συμπατριώτες μας

Ο Ζουλφί Λιβανελί παραμένει ενεργός καλλιτέχνης και ακτιβιστής.

διαπράττουν αθλιότητες κλέβοντας φορτηγά με ανθρωπιστική βοήθεια, ληστεύοντας νεκρούς ή ενεργώντας με μόνον σκοπό το πολιτικό όφελος».

Αυτή τη στιγμή στην Τουρκία, όπως μας πληροφορεί, ο σύλλογος ΑΗΒΑΡ, που συγκροτείται από καλλιτέχνες, λειτουργεί πιο αποτελεσματικά από επίσημους φορείς. «Η κοινωνία των πολιτών είναι ενεργή», τονίζει. «Αλλά το πρόβλημα είναι ότι πολλές γειτονιές, χωριά και πόλεις εξακολουθούν να είναι απρόστατα».

Ο Μίκης το '99

Από την πολύχρονη μουσικογραφία του –ο Λιβανελί έγινε γνωστός στην Τουρκία ξεκινώντας με ένα άλμπουμ με τραγούδια διαμαρτυρίας που κυκλοφόρη-

σε στην εξορία μετά τη φυλάκιση και τη φυγή του από τη χώρα λόγω του στρατιωτικού πραξικοπήματος του 1971–, ένα μέρος είναι γνωστό κι ιδιαίτερα αγαπητό στην Ελλάδα χάρη στη συνεργασία του με τον Μίκη Θεοδωράκη και τη Μαρία Φαραντούρη. Η σκέψη του παραμένει πάντα κοντά τους: «Αυτός ο σεισμός μου έφερε μια ανάμνηση στο μυαλό. Μετά τον σεισμό του 1999 στην Τουρκία, θα κάναμε μια φιλανθρωπική συναυλία με τον Μίκη Θεοδωράκη στην πλατεία Συντάγματος. Εκείνη τη μέρα, ενώ κάναμε πρόβες, έγινε ο σεισμός της Αθήνας. Φυσικά, η συναυλία ακυρώθηκε. Αν ζούσε αυτός ο μεγάλος και αγαπητός φίλος, σίγουρα θα προσπαθούσε να βοηθήσει σε αυτόν τον σεισμό», λέει.